

Tereza Holušová

Kořeny integrativních a desintegrativních představ o bohu v kontextu kvazireligiózních projevů nevědomé religiozity

Oponentský posudek diplomové práce

Studentka si vybrala náročné téma. Současné odborné i občanské diskuse věnují náboženství působícímu integrativně nebo desintegrativně na lidskou psyché. Je nesnadné přesvědčivě představit a vyložit tyto dva účinky náboženství. Studentka vyhověla beze zbytku zadání, které rozvíjí do dalších podrobností, když v *Úvodu* (11 – 15) představuje jednotlivá dílčí témata (a kapitoly práce). Nezmiňuje tam však své metodologické předpoklady. Jistý aspekt metodologického uvedení do práce však představuje kapitola 1 *Vymezení terminologického rámce* (16 – 18).

Autoři, kteří rozebírají dva sledované aspekty či mody náboženství (Smith, Fromm, Girard, Hole, Allport, Rizzuto a Frielingsdorf, rovněž tak Küng interpretující Freuda) jsou představeni korektně pomocí primární i sekundární literatury v českých překladech a v přiměřeném počtu i v původní, znění. Analogie jejich polárních koncepcí s hlavním tématem, např. Frommova pojetí humanistického a autoritativního modu náboženství s jeho integrativním a desintegrativním působením, se zdá být přesvědčivá.

Důraz podstatné části práce na nevědomí a nevědomou religiozitu je poněkud relativizován kapitolou 9 *Nevědomí jako hermeneutický mýtus* (s. 71 – 75). Autorka však s dekonstrukcí pojmu nevědomí, již jí reprezentuje M. Woody, nesouhlasí, aniž by ovšem argumentovala. Tato kapitola se zdá být jen jakýmsi nepodstatným doplňkem práce. *Závěr* (s. 76 – 80) vyvozuje z probírané látky přiměřené a obsahově bohaté myšlenky.

Práce je vhodně členěna, poznámkový aparát dostatečně odkazuje na zdroje. Bibliografie by měla obsahovat celá jména autorů, ne pouze zkratky. Práce je doplněna zvukovým záznamem pořadu popularizujícího téma práce v Českém

rozhlasu Ostrava. Bylo by vhodné uvést, kdy byl vysílán. Práce je obsáhlejší, než je nutné minimum (82 s.).

Doporučuji práci k obhajobě a navrhuji ji hodnotit stupněm 1 výborně.

Vypracoval: Ivan Štampach